

IZHAJA VSAK DAN

Izid ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj.
 Poročila Slov. se predajo po 3 nř. (6 stot.) v mnogih
 mestih v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru,
 Istria, Sežani, Nabresini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovi-
 ni, Dombovaru itd. Zarjarele Slov. po 5 avr. (10 stot.)
 Poročila SE RAČUNAJE NA MILIMETRE v širokosti 1
 milim. ČENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm.
 kvadratno, zahvala, poslanice, oglasi denarnih zavodov po
 10 st. mm. Za oglase v tolistu lista do 4 vrst 20 K, vsaka
 naslednja vrsta K 2. Manjši oglasi po 5 stot. beseda, naj-
 krajši pa 40 stot. Oglase sprejema inšerlatni oddelček uprave
 „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.
 Plačljivo in toljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na me-
 ročne brez doplačane naročnine, se upravnica ne odira.
 Naročnina na nedeljske izdatke „EDINOSTI“ stane: za
 celo leto 100 K, za pol leta 50 K, za 3 mesece 25 K.
 Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nedeljske
 vane pisma se ne sprejemajo in rakopisi se ne vračajo.
 Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravnico lista.
 UREDNIŠTVO: ulica Gergeljeva št. 20 (Starodolna tema).
 Izdajatelj in odgovorni urednik: STEFAN GODINA. Lastnik:
 hromotni list „Edinost“. — Natisla Tiskarna „Edinosti“,
 vplatus zadruge s omejenim posredstvom v Trstu, ulica
 Giorgio Galatti št. 20.
 Polno-brzinski račun št. 841-682. TELFON R. 11-57

Po preteku premirja.

Nadaljevanje vojne — nelzoglino.

DUNAJ, 3. (Izv.) Nocoj ob sedmi uri zvečer je potekel štiridnevni odpovedni rok glede premirja. Dosedaj še ni znano, ali se je vojna že pričela ali ne. Splošno se sodi, da Bolgarska ne namerava doseči družega, kot zavzeti Drinopolje in postaviti Turčijo pred „fait accompli“, a tukajšnji merodajni krogi o tem dvomijo, ker bo Turčija prej ali slej že na pritisk velesil Drinopolje tako morala odstopiti. Gotovo je, da naslednje Bolgarska, če prične z nadaljevanjem vojne, še veliko večje načrte. Bolgarska armada bo najbrže prodrla tudi turško linijo na Cataldži in zavzela potem Carigrad. Bolgarska vlada je dobila namreč obvestilo, da je položaj turške armade pri Cataldži tako neznošen, da Bolgari za izvajanje proste poti do Carigrada ne bodo imeli preveč dela.

CARIGRAD 3. (Kor.) V turških yladnih krogih so mnjenja, da je nadaljevanje balkanske vojne nelzoglino.

SOFIJA, 3. (Kor.) Ako vlada do sedme ure zvečer ne dobi obvestila, da sprejme Turčija kolektivno noto velevlasti brezpo-
 gojno, se prično nemudoma pred Drinopoljem sovražnosti.

CARIGRAD 3. (Kor.) Neko uradno turško poročilo pravi: Turške čete so do-
 bile strogo povelje, da ne smejo poprej streljati, dokler po preteku premirja ne
 prično Bolgari sovražnosti. Porta hoče na ta način prepričati evropsko javnost, da pade
 vsa odgovornost, ki nastane vsled na-
 daljevanja vojne, na balkanske zavezničke.

PARIZ 3. (Izv.) Tu pričakujejo v naj-
 krajšem času odgovor francoskega poslanika
 iz Sofije, kaj je odgovorila bolgarska vlada
 na vprašanje, če bi bila zadovoljna z na-
 črtom, da imenuje sultan v slučaju, če Tur-
 čija odstopi od Drinopolja, svojega namest-
 nika, ki bo imel versko oblast nad onimi
 kraji, kjer leže turška svetišča. Od odgovora
 bolgarske vlade na to vprašanje, sta od-
 visna mir ali vojna.

MILAN 3. (Izv.) Tukajšnji listi poro-
 čajo, da je Bolgarska obvestila velesile, da
 se je v zadnjem trenutku odločila preložit
 nadaljevanje vojne pod pogojem, če se ve-
 lesile odločijo k novi energični intervenciji pri
 Porti.

CARIGRAD 3. (Kor.) Vojnim poročeval-
 cem je prepovedano zasledovati turške vojne
 operacije.

BERLIN 3. (Izv.) „Berliner Tagblatt“
 poroča iz Carigrada: Vrhovni turški po-
 veljnik, Izzet paša je odpotoval v Hadem-
 köy, da prevzame poveljstvo nad turško ar-
 mado pri Cataldži. Izzet paša ima zelo da-
 lekosežna pooblastila. Vlada je obvestila
 evropske poslanike, da v slučaju nadaljevanja
 vojne ne bo pustila na boljše vojni poro-
 čevalcev.

PODLISTEK.

AKTA.

Zgodovinski roman iz Neronovih časov.
 Spisal Aleksander Dumas. — Prevel F. P.

Lucij je vzbudil vihar odobravanja, ki
 je bilo podobno besnosti. Akta je poslušala
 z napetostjo da se skoro ni upala dihati.
 Zdelo se ji je, kakor da bi pripovedoval
 njen ljubimec svoj lastni doživljaj. Kakor
 Jazon, tako je tudi Lucij prišel, da najde
 v tujini zaklad, in že sta naznanjali dve dobri
 vspehi podjetji, da tudi on zmaga kakor
 Jazon. Toda v svrhu opevanja zmage je
 rabil drugačen instrument, nego je bil ta, s
 katerim je slavil ljubezen. Ko je omenil,
 kako je Jazon dobil v svetlišču od čarov-
 nice Medeje čarodajno sredstvo, s katerim
 naj bi premagal vse grozne ovire, ki so mu
 zapirale pot do zlatega runa, je prijel za
 lilijsko liro, s čije resnični in pretresljivi
 zvoki je pričel opevati nadčloveška de-
 janja.

Akta se je tresla po vsem telesu; v
 njeni duši se Jazonova podoba ni več mogla
 ločiti od Lucijeve. Pazio je zasledovala na-
 nadaljni razvoj pesni, kako je Medeja
 čarodajna pijača omogočila Jazonu, da je
 premagal železne, ogenj bruhače bice, ve-
 likanško kačo, groznega zmaja, dokler si ni

LONDON 3. (Kor.) „Times“ poroča o
 situaciji sledeče: Položaj ima kljub temu, če
 vojna izbruhne, še vedno dve dobri strani.
 Gotovo je, da bo vojna trajala le kratek
 čas, na drugi strani pa so velevlasti edine.
 V tem oziru je zlasti velikega pomena go-
 vor nemškega veleposlanika v soboto v
 Londonu. List konča: Najzanimivejša vest v
 tem kritičnem času pa je vsekakor dejstvo,
 da je cesar Franc Jožef odposlal ruskemu
 carju lastnoročno pismo.

LONDON, 3. (Kor.) „Reuterjev urad“ je
 dobil obvestilo, da je obvestilo, da je bol-
 garska vlada pripravljena sprejeti predlog
 velevlasti, naj se v slučaju odstopa Drino-
 polja nastavi v Drinopolju reprezentant
 kalifa.

BELGRAD, 3. (Kor.) — Srbski mirovni
 delegati Novaković, Bojović in Pavlović so
 se danes dopoldne vrnili iz Londona.

DUNAJ, 3. (Kor.) Grški minister pred-
 sednik Venizelos je došel iz Londona preko
 Pariza semhaj.

BERLIN, 3. (Izv.) Razpoloženje na tuk.
 borzi je bilo danes zelo trdno. Sodi se, da
 pride še vendar do miru. Tudi poročila o
 razpoloženju na borzah v Parizu in Londonu
 so jako ugodna.

Bolgarska odločno odklanja vsako novo
 mešetarjenje.

SOFIJA 3. (Izv.) Tukajšnji poslaniški
 evropskih velevlasti so se obrnili na bol-
 garsko vlado z vprašanjem, če je Bolgarska
 pripravljena pogajati se na podlagi nove
 turške note in preložit začetek novih vojni
 operacij. Bolgarska vlada je odgovorila,
 da o obnovitvi pogajanj toliko
 časa ne more biti govora, dokler se
 Turčija popolnoma ne odpove Drino-
 polju. Če Turčija tega ne stori,
 potem je ni sile na svetu, ki bi
 mogla balkansko zvezo zadržati, da
 ne bi že tekom današnjega dne za-
 grabila za orožje.

Kaj zahteva Rumunija od Bolgarske.

LONDON 3. (Izv.) Tukajšnji diploma-
 tični krogi zatrjujejo, da je precizirala ru-
 munska vlada svoje zahteve v sledečih
 točkah: 1) Bolgarska se mora za vedno od-
 povedati svojim pravicam do Dobruže, 2)
 Bolgarska mora garantirati Kucovlahom
 svobodni razvoj v novoosvojenem ozemlju,
 3) Bolgarska eksarhat mora privoliti v to,
 pa dobe Kucovlahi svojega škofa in svoje
 kucovlaške šole. Te šole bodo sicer podre-
 jene bolgarskemu naučnemu ministru, ven-
 dar pa dobivajo lahko podporo iz Bukare-
 šta, 4) Utrdbe okoli Silistrije mora Bol-
 garska podreti, 5) Vzhodno od Silistrije se
 meja tako premakne, da sežida Rumunija
 lahko vojno pristanišče.

BERLIN 3. (Izv.) Iz Bukarešta se po-
 roča: Bolgarsko-rumunska pogajanja mnogo
 radi postopanja kralja Ferdinanda ne napre-
 dujejo tako hitro kakor bi bilo želeli. Kralj

priporil s svojo junaško vztrajnostjo zlatega
 darila. Lucij je prijel zopet za jonsko liro,
 kajti imel je opisati prizor, ko Medeja pri-
 čakuje vračajočega se zmagovalca. Jazon jo
 obsipuje s strastnimi ljubzenskimi objemi in
 jo poziva, naj zapusti domovino in starega
 očeta ter naj mu sledi po morju. Bol je
 dolg in bolesten, toda slednjič zmaga nje-
 gova ljubezen. Trepetajoč in napol oblečena
 je zapustila Medeja ponoči očetovo palačo.
 Ko je prišla do vrat, se je je polotila želja,
 da bi še enkrat videla drago lice očetovo.
 S plačnim korakom in komaj dihač se je
 spizabila v starčkovno sobo, se približala po-
 stelji, poljubila poslednjikrat njegove osiwele
 lase, pri čemer ji je privrelo iz izmučenih
 prs britko ihtenje. Toda starčku se je zdelo,
 da čuje te glasove v sanjah. Nato je zbe-
 žala v naročje svojega ljubimca, ki jo je
 pričakoval v pristanišču in ki jo je napol
 nezavestno odnesel na čudovito ladjo, izde-
 lano od same Atene. Naglo se je oddaljila
 od obrežja, in ko se je Medeja zopet za-
 vela, je videla, kako izginja domača obala
 na obzorju.

Ta del pesni je pel Lucij s takim
 ognjem in s tako strastjo, da so ga vse
 ženske, globoko ganjene, poslušale. Zlasti
 Akta je trepetala v vroči mrzlici, porojeni
 iz ljubezni; njene oči so bile kakor iz
 stekla, glas ji je bil brezbarven; komaj je
 dihal, kajti zdelo se ji je, da čuje svojo
 lastno povest, da gleda v začarano zrcalo,
 v katerem se izražata njena minulost in

se silno izogiblje ljudi in skriva celo mini-
 strskemu predsedniku svoje mnenje. Dr.
 Danev se nahaja v neprijetnem položaju, da
 mora ravnati proti navodilom ministrskega
 predsednika Gešova, ki išče sedaj zaslonbo
 tudi pri opozicijskih strankah.

Zanimive vesti o zadnji seji poslaniške
 reunije.

LONDON, 3. (Izv.) Tukajšnji listi poro-
 čajo, da je na zadnji seji poslaniške reunije
 neka velesila predlagala, naj ukrenejo vele-
 sile kolektivni korak tudi v Sofiji in drugih
 balkanskih prestolnicah in tako prisilijo bal-
 kanske države k popustljivosti. Več velesil
 se je odločno izreklo proti temu predlogu in
 zato se je ta načrt opustil. Zatrjuje se, da
 izvršila kljub temu Nemčija in še neka druga
 velesila ta korak na svojo roko. Pač pa na-
 meravajo velesile predlagati, naj se nastavi
 v Drinopolju kot v Tripolisu t. zv. „Halib“,
 ki bo imel vrhovno cerkveno nadzorstvo nad
 eksteritorializiranimi mohamedanskimi sve-
 tišči in sultanskimi grobišči v Drinopolju.

Cesarjevo pismo na ruskega carja.

Princ Hohenlohe že odpotoval
 v Petrograd.

DUNAJ, 3. (Kor.) Podpolkovnik princ
 Bogomir Hohenlohe je že odpotoval v cesar-
 jevim lastnoročnim pismom v Petrograd.

DUNAJ 3. (Izv.) Pred odhodom v Petro-
 grad je princ Hohenlohe dolgo konferiral z
 ministrskim predsednikom grofom Stürgkhom.

Albanska zarota proti Srbom.

RIM 3. (Izv.) Iz Drača se poroča, da
 so albanski mohamedanci in kristjani usta-
 novili ligo, ki ima nalogo, prepoditi vse
 Srbe iz Albanije. Med srbskimi posadkami
 in pristali albanske lige je prišlo že po-
 novno do spopadov. Liga se je na dosedaj
 še popolnoma neznan način izvrstno oskr-
 bel z denarjem, orožjem, municijo in ži-
 vežem.

Odhod srbskih čet iz Drača v Lješ.

DRAČ 3. (Kor.) „Agencija Stefani“ po-
 roča: Včeraj se je tu vkrcalo 1300 srbskih
 vojakov z vso potrebno municijo in živežem.
 Govoril se, da odidejo vojaki v Lješ, da
 potem skupno s črnogorskimi četami nasko-
 čijo Skader.

Dva grška polka v boju.

RIM, 3. (Izv.) — Grški kapitan ladije
 „Derna“ pripoveduje, da je osmi pešpolk
 v bitki pri Janini zavzel neko pozicijo ravno
 v trenutku, ko je izvršil napad z druge
 strani tudi deveti grški pešpolk. Ker se polka
 nista spoznala, sta se pričela obstreljevati z
 vso silo in si prizadajala precejšnje izgube.

Železniška nesreča v Oswiecimu.

KRAKOV 3. (Izv.) Pri Oswiecimu v
 Galiciji je trčil neki iz Nemčije dobi osebn
 vlak v največjem diru z nekim osebnim
 vlakom. Več vozov je skočilo s tira. 21
 oseb je bilo ranjenih, med njimi 5 težko.

Ogrski justični minister zopet izvoljen
 izvoljen poslancem.

MAROS, 3. (Kor.) Danes se je vršila
 v Marosu vsled imenovanja bivšega držav-
 nega poslanca Balogha justičnim ministrom,

njena bodočnost. Ko je Lucij opeval prizor,
 ko pritisne Medeja zadnjikrat svoje ustne na
 bele Aetejeve lase in ko privre iz njenega
 strtega srca poslednji vzdih pojemajoče
 otroške ljubezni, tedaj se je Akta tesno
 privila k svojem očetu; lica so ji posta-
 jala blede, in čutila je, kako jo zapušča
 zavest; naslonila je svojo glavo ob Ami-
 klejeve rame. Pevčev triumf je bil dosegel
 višek. Odobravanje, ki je sledilo, je bilo po-
 dobnost viharju, ki se je poleglo šele, ko je
 jel prednašati tretji del speva.

Še enkrat je zamenjal liro, kajti ni več
 bila deviška ljubezen, ki jo je imel opevati,
 tudi ne zmaga ljubimca in junaka, temveč
 nevaležnost moža, blazna ljubosumnost
 ženske, ljubezen, ki mori in maščuje. Le
 dorska lira je zamogla izraziti to besnost in
 to trpljenje.

Medeja pluje na čudoviti ladji; izkrca
 se v Traciji in odide v Jolk, da se iz otro-
 ške ljubezni oddolži Jazonovemu očetu, ki
 mu zopet povrne mladost. Nato pride v
 Korint, kjer jo Jazon zapusti, da se poroči
 s Krevzo, hčerjo eoirskega kralja. Prej tako
 udana ljubica se sedaj izpremeni v ljubo-
 sumno žensko. Obleko pomoči v smrtono-
 sen strup in jo pošlje nič hudega sluteči
 nevesti, ki si jo nadame. Medtem ko Krevza
 izdihne v strašnih mukah v Jazonovi na-
 zočnosti, zaduši Medeja svoja lastna otroka,
 da ji ne ostane noben spomin na nezve-
 stega soproga, in se odpelje na vozu, pred
 katerega je vprežen krilat zmaj. (Dalje.)

ponovna volitev, v kateri je bil zopet izvo-
 ljen poslanec justični minister Balogh.

Predsedniška volitev v finskem
 deželnem zboru.

HELSINGSFORST 3. (Kor.) — Deželni
 zbor finski je izvolil na svoji današnji seji
 predsednikom socijalnega demokrata Tokojla
 in sicer z 80 glasovi. Prejšnji predsednik
 Svihtustud je dobil 63 glasov.

Drugi del balkanske epopeje.

Trst, dne 3. febr. 1913.

Če se ne zgodi kak čudež, bodo danes
 zvečer pred Cataldžo in Drinopoljem topovi
 zopet zapeli neustrašno pesem in oznanjali
 širom sveta pričetek drugega dela balkanske
 epopeje.

Ko sta Bolgarska in Srbija dne 30 de-
 cembra popolnoma nepričakovano odpove-
 dala premirje, je zacvilila vsa Evropa. Kako
 tudi ne! Istočasno so namreč menasitni mla-
 doturški prehodni izročili poslanikom vele-
 vlasti odgovor na kolektivno noto, ki jasno
 priča o veliki finančni in vojaški mizeriji
 otomanskega carstva. Poprej tako široko-
 ustni in ošabni, so postali naenkrat ponižni
 in sestavili precej koncilijantno noto. A bilo
 je že prepozno. Velevlasti so že dobile ob-
 vestilo o odpovedi premirja in tako je bila
 Turčija postavljena pred alternativo: ali mir
 ali vojna.

Eno je gotovo. S svojim energičnim
 korakom so balkanski zaveznički napravili
 konec večnemu mešetarjenju in hočejo videti
 enkrat dejstva. Seveda so pri tem prišle
 tudi velesile v nemalo zadrego, iz katere si
 ne znajo dobro pomagati. Trozveza je več-
 alimani na strani Turčije, tripleententa od-
 ločno na strani balkanske zveze, vsled česar
 je kak oficijalni skupni korak velesil v
 zadnjem trenutku, tako v Carigradu kakor
 v prestolnicah balkanskih držav skoro ne-
 mogoč.

Kje iskati torej rešitve iz tega kritičnega
 in mučnega položaja. Turčiji, to je več kot
 jasno, ne preostaja drugega, kot brezpo-
 gojno sprejeti vse balkanske zahteve ali pa
 nadaljevati vojno in poskusiti zadajo srečo.
 Velesile na drugi strani zamorejo napraviti
 še edino ta korak, da svetujejo balkanskim
 državam, naj vzamejo turški odgovor za
 podlago nadaljnim pogajanjem. Seveda je
 zelo veliko vprašanje, če bi imela ta akcija
 kak vspeh. Balkanske države so prisiljene
 nujno forsirati rešitev vprašanja likvidacije
 evropske Turčije.

Da je turški odgovor na kolektivno
 noto vsled svojih zmernosti sposoben za
 bazo nadaljnim pogajanjem, to vedo sofijski
 in belgrajski merodajni krogi sami dobro in
 ni za to potreba nobene akcije velesil. Bal-
 kanske države so uvidele, da je nastala
 vsled prevrata v Carigradu med velesilami
 precejšnja neednost in zato so nastopile pot
 samopomoči. In popolnoma opravičeno. Če
 nikdar poprej, je danes njih energični korak
 opravičljiv, ker hočejo z orožjem v roki
 doseči to, kar so pod kabinetom treznega
 Klamila paše takorekoč že dosegli mirnim
 potom. Na par carigradskih prekucihov se
 balkanske države ne morejo ozirati.

Če se torej tekom današnjega dne ne
 zgodi kak čudež, bo na tracijskem bojišču
 zopet govorilo orožje. Srbi in Bolgari so si
 nadeli za glavno nalogo, da najprej s silo
 osvoje Drinopolje, to edino svitlo turško
 točko iz balkanske vojske. Pohod balkan-
 skih armad v Carigrad po pač odvisen od
 nadaljnega postopanja mladoturške vlade.

Kaj pomeni eventualno nadaljevanje
 vojne, ki je v najožji zvezi s popolnim raz-
 padom nekdanj slavne turškega carstva,
 vemo vsi dobro. Ze napol pogaseni balkan-
 ski plamen bo zopet vzplamtel z vso silo in
 njegove iskre bodo frčale po vsej Evropi.
 Vprašanje evropskega miru postane zopet
 akutno.

Bitka na Bakarnem Gumnu.

(Konec.)

Bitka je preživljala zadnjo fazo. Naši
 so vzklikajoč zavzemali turške okope in na-
 badali na železo sovražnike.

Ali je bilo mogoče, da bi se Turki že
 ubranili!

V eni uri ni bilo več krize. Turška in-
 fanterija se je umaknila v največjem neredu
 z ogromnimi izgubami, provzročeni mi po
 našem strahovitem ognju. Bilo je sicer tudi
 protinaskokov s strani turške infanterije, toda
 bila je to ironija. Ti naskoki so se spremi-
 njali v poraz. Naši topovi so le še pometali
 tupatam zaostale vojake.

Iz turškega ozadja so se vedno manj

Danes veliki ples N. D. O. v Nar. domu!

čuli topovi. Bitka se je nagibala h koncu, naši so prekoračili Bakarno Gumno in so sovražnika preganjali na oni strani.

General je hotel varovati dostojanstvo. V meglenem večeru je lahnal vetrič, ki je razpihal dim in duh po smodniku, nihal razvite prapore črnske divizije, ki so se kakor iz hvaležnosti priklanjale njenemu poveljniku.

Kdor je videl boj na Bakarnem Gumnu, ne izgubi nikdar vere v naše pleme. Naše pleme je sposobno za boj. To ni bil dan izmodrovane bitke, ta bitka ni bila plod kabinetnih kombinacij, to je bil vrisk pleme, ki hoče in mora in katero je razumel njen poveljnik. In kakor krona v vseh naših zmagah se svetli kot najljubšeji briljant Bakarno Gumno. To je neoporečen dokaz plemenske sile, to je dokaz za življenjsko sposobnost. Tega dokaza nam je bilo treba.

Govorilo in učilo se je v miru, da se mora vojak kar najbolje kčiti pri napadu. Naš vojak pa je bil naravnost, hitro kakor veter in velik kakor duh. Za artiljerijo pravilo, da mora prihajati zakrita na svojo pozicijo. Naša je defilirala v ogaju. Pravilo, da ne bo več napada z brzometom. Naš vojak je skrivil bajonet ob turških rebrih. Ko narod hoče poginiti, padajo principi v prah.

Če si je prestolonaslednikova armada nabrala šopek zmaga, potem je zmaga na Bakarnem Gumnu najlepše duhteči cvet v njem. Bakarno Gumno se je iztrgalo generalnemu štabu iz pesti. Orlič se je sam drznil vzleteti. Tu si je vojak priboril častne kraljice, tu se ne preiskuje nič, pod tem je treba sneti klobuk in pobožno molčati.

Moravska divizija prvega poziva se je razvila nekoliko pozneje in njeni deli so zavzeli skrajne desno krilo in zmagoviti vojniki črnske divizije so se vzradostili, ko so tedaj, ko je bila že skoraj pri kraju njihova moč, zagledali pomoč.

Po treh popoldne je vse potihnilo, le na najskrajnejšem našem levem krilu je bilo še rezervnih turških čet, proti katerim so delovali še naši mitraljezni oddelki in ki so se v prvem večernem mraku umeknile globoko v ozadje.

Nato je vojska ušatorila in okrepčala. Začeli so obvezovati ranjence in pobirati mrtve. Prišel je čas oddihljaja. A ko ste drugo jutro jahali po bojišču, ste videli skozi prvi zapadli sneg proč vrženo orožje, polupokrite, razstreljene turške mrličke, nad katerimi se je spreletavala jata krogarjev, ki jih je prvi sneg nagnal s planin.

Velikanska je bila zmaga, ki so jo izvojevale srbske čete in Bakarno Gumno je lovorjev venec na čelu srbskega narodnega junaka.

Tako je pisal očividec o tej bitki. Ob priliki prilike približno tudi poročilo o prav tako vroči bitki na Mladem Nagoričanu.

Polom v Puli.

Pula 2. 2. 1913.

O zaslišanju Galanteja moramo še dodati, da je med drugim izpovedal tudi, da so bili računi tiskovne tiskarne Timeus-Baccasini (posestnika „Giornaletta“), katere se je občina izključno posluževala, izredno pretirani. Videlo se mu je na obrazu da ve še kaj več. Povedal je le malo in seveda marsikaj zamolčal. Toda ta njegova izjava daje mnogo misliti, in je zanimiva tudi radi tožbe, ki jo je bil „Giornaletto“ napravil proti „Edinosti“.

Ni izključno, da tudi tukaj kaj več pride še na dan.

Kakor smo že omenili pričelo se je zasliševanje drugega obtoženca Privileggio. To je namreč oni junak, o katerem smo že mi svoj čas pisali, in ki je nosil pred 2 letoma v Trst venec na krsto umrle Oberdankove matere. Privileggio je rojen leta 1885 v Fažani, oženjen; izvršil je le ljudsko šolo. Tožen je — kakor Galante — goljufije in falsifikacije knjig in računov na škodo občine. Razum tega toži državno pravdnitvo radi poverjenja K 3000, ki jih je svoj čas nabral za italijansko gimnazijo v Puli.

Na zahtevo predsednika izjavlja, da je stopil v službo pri občini leta 1906. Takoj po vstopu je bil dodeljen v računski odsek. Ko je zapazil, da dela Galante z denarjem kakor veter z listjem in da se falsificirajo računi kar na debelo, je tega na to opozoril. Galante da mu je odgovoril rekoč: „Kaj se brigaš, kradejo vsi, pa kradi tudi ti.“ Vsedel Galantejeve opazke, da se je udal in pomagal krasti tudi on.

Spočetka je mož vse tajil. Ko pa je dal predsednik Galanteju nalog, da vso stvar še enkrat razjasni, se je udal svoji usodi ter priznal svoje grehe.

Že leta 1908 se je imela vršiti revizija blagajne (zgodilo pa se seveda ni). Ker pa je manjkalo v blagajni 45.000 kron in niso mogli pokriti tega pomanjkljaja, so se ti pošteni ljudje odločili za falsifikacije, računске knjige. In res je on potem neki znesek od 10.000 kron ponaredil na 50.000 kron. Vsedel falsifikacije jim je ostal še plus od 5000 kron, ki so ga seveda bratsko razdelili.

Uradne informacije o Privileggio so

kakor pri Galanteju, zelo neugodne. Tudi on je delal ekskurzije v Italijo in si držal priljubljen.

Za njim je prišel na vrsto tretji obtoženec Franc Bigatto. Rojen je leta 1875 v Kopru, oženjen.

Tudi ta je spočetka vse tajil. Ali tudi tu je na zahtevo predsednika moral Galante pozeči vmes, da malo zbistri Galanteju — spomin. Potem je obtoženec izjavil, da je on le žrta Galanteja, in da je le „pomagal“ drugim krasti. Priznal je tudi, da ni bilo dovolj, da so kradli, ampak so jemali od občine tudi velike predurne, katerih pa seveda niso nikoli vračali. — O poludne je bilo zasliševanje tega obtoženca dovršeno na kar je predsednik naznanil, da se razprava prekine in se bo nadaljevala v sredo dne 5/2. 1913.

O nadaljevanju bomo poročali.

Na razpravi je prišlo marsikaj zanimivega na dan o občinskem gospodarstvu in sta pri tem zelo zadeta tudi sadnja župana dr. Stanich in pa dr. Varetov, posebno pa predsednik.

Za našo šolsko Družbo.

Tržaški Slovenci imamo v letu dan, ko ga ni menda med nami človeka, ki bi se ne spomnil naših največjih dobrotnic, naše Družbe sv. Cirila in Metoda, in to je dan našega velikega „Cirila in Metodovega plesa“.

Naše ljudstvo s svojim južnoevropskim temperamentom se pač rado poveže in to zlasti v predpustnem času, dasiravno dandanašnji predpustni davei največ v sled gospodarske krize niti več senca niso nekdanjih dni kraljevanja princa Karnevala. Vsi vsemu temu pa se je ohranila že dolgo vrsto let sem navada v našem Trstu, da prireja naša mladina ob najpožrtvovalnejšem sodelovanju našega občinstva, zlasti pa naših narodnih dam, velik ples v korist Družbi sv. Cirila in Metoda, ki združuje vselej v našem Narodnem domu toliko številno slovenskega občinstva iz Trsta ter bližnje in daljše okolice, da so vsi občinski prostori našega doma preozki.

Prav tako je bilo tudi letos, kajti vabilu naše mladine je sledil tak odziv, da smo se kar čudili, kam vendar morejo vse te velikanke množice. V soboto zvečer je bil Narodni dom res prava slika panju, natičenega polnega marljivih čebelic, ki sicer se zbirajo medu, pač pa one nepotrebne kronice za Družbo.

Ne vemo, ali je bil slučaj, ali pa morda naravnost nelep namen, da so takimenovali slovenski socijalni demokrati prav isti večer priredili svojo „maškarado“ v svojem „Ljudskem odru“. Z ozirom na znano staljšice socijalnodemokratskega zastopstva v mestnem občinskem svetu napram naši šolski družbi je pač najverjetneje, da je bila ona „maškarada“ prirejena res namenoma isti večer, kakor naš Ciril in Metodov ples, da bi se le ne smotil kak socijalni demokrat in zašel v Narodni dom na ples, ki se prireja v korist naši šolski družbi. Če je to resnica, potem je tudi najostrejši izraz še premalo oster za tako početanje. Potem naj pa še govore ti ljudje kedar o svoji ljubezni do ljudske izobrazbe!

Vsi vsemu temu pa je bil, kakor smo že rekli, obisk našega „Cirila in Metodovega“ plesa naravnost velikanški, tako, da je še znatno presegal laniškega. Zlasti moramo za prav posebnim zadovoljstvom poudarjati, da smo videli na prireditvi izredno veliko število naših slovenskih bratov, Hrvatov, Srbov in Čehov. Posameznikov, mislimo, da nam ni treba omenjati, saj ni bila udeležba pri tej prireditvi nikogar zasluga, pač pa vsakogar dolžnost, kateri se je tudi vsakdo, ki le kolikšna čuti za svoj dom in rod, odzval kar najraje.

Samoobsebi umevno je, da se ob takem savalu občinstva ni mogel razviti ples tako, kakor bi bila morda želela kak lahkonoga plesa želja plesalka, in g. Umek se je pač trudil zastonj, da bi po svoje uredil vso to velikanško množico in orkester šentjakobske Čitalnice pod vodstvom svojega vrliga učitelja in vodje g. Friškoviča, je vrlje bravril in komaj nadvladoval ves oni šum in hrup, ki je odmeval iz vseh veselilnih prostorov, kamor si pogledal, ali v Sokolovo telovadnico, kjer je vladala ravno taka gneča, kakor v veliki, ali v čitalniški dvorani, kjer je bila etabliрана gostilna, ali na galeriji v veliki dvorani, kjer se je občinstvo kar trlo okoli paviljonov. Na stopnišču je kar vrvelo občinstva.

Na okrašenem odru je bila razpostavljena vsa sila dobrotkov za srečolov, med njimi zlata ura.

Kakor že rečeno, so k tako krasnemu uspehu v največji meri pripomogle naše narodne dame, ki pač ne štedijo niti časa niti truda, kadar gre za našo Družbo, in so tudi sedaj z neumornim nabiranjem darov za srečolov in za opremo paviljonov ter s postrežbo v paviljonih storile daleč več nego svojo narodno dolžnost.

Na desni galeriji ste vodili postrežbo v paviljonu gospe dr. Roža Gregorinova in Zinka dr. Rybářeva, a neutrudljivo so jima pomagale g. a. Iva Miheličeva ter gospi

Pfeiferjeva, Hernova, Žagarjeva, Riussiljevi in Vrankarjeva. Na levi strani so stregle gosmom g. e. Ema Bartlova, Alice dr. Carlavarsova, Mici Lenassijska in Dragutinovičeva ter gospi Črnačeva, Kersnikova, Burgerjevega, Poiskvarjeva in Bogdanovičeva.

V Čitalnici so nudile jedi in pijače občinstvu g. e. Alojzija Liščeva, Lina Teračeva, in Mici Gostijska ter gospi Logarjeva, Čaharjeva, Valenticeva, Mici Lenassijska in Kizvorova, v Sokolovi telovadnici pa gospe Antonija Germekova, Marica Bartolova, Maša Oromova, Karla Poiskvarjeva in g. a. Klavrova ter gospi Baranova, Jožica Trčinova, Anica Saksidova in Olga Prečeva.

Cvetlice so prodajale gospi Mary Guliceva, Jožica Saksidova, Stana Pertotova, ter Vita in Ljubica Vorkapičeva.

Omeniti moramo tudi, da so gospi prav pridno prodajale „Brivca“, knjigo gosp. dvornega svetnika Tarnovca (g. a. Vida Zameljčeva in j. Guliceva) in poročilo o Cirilu in Metodovih šolah v Trstu. Posebno marljivo pa so bile razprodajale srečk, saj so izkupile nad 900 K zanje. Posebej naj tudi pohvalimo vrljo vedeževalko g. a. Vero Poličevo. Upamo, da nam gospi sodelovalke, katerih imen nismo vseh mogli poizvedeti, ne zamerijo, da jih ne navajamo vseh, dasiravno gre vsem odkrito priznanje na njihov trud, kakor tudi moškemu plesnemu odboru, ki je imel s pripravi tudi na večer plesa ogromnega dela.

Uspeh prireditve je bil v resnici nepričakovano lep, saj presega v precejšnji meri laniškega. Naša Družba bo imela obenem s prispevki onih rodoljubov, ki so doposlali večje ali manjše zneske, ker se niso mogli udeležiti plesa gotovo prav lep dobiček in s tem je bil tudi dosežen zaželeni namen. — Poleg tega krasnega gmotnega uspeha pa je gotovo prav tako neprecenljivega pomena moralni uspeh prireditve, ki je pokazal, kako znajo ceniti tržaški Slovani Družbo sv. Cirila in Metoda in njeno blagodejno delovanje na vročih tržaških tleh, kako so jej hvaležni za njeno narodnoobrambno delo. Če se naši narodni nasprotniki tako ponajajo s svojo ljubezni do svoje „Lege“, smemo tudi mi biti ponosni na naše ljudstvo in njegovo odkrito hvaležnost napram naši šolski družbi, v kateri zre svojo prvo odraslenico. — Za Družbo sv. Cirila in Metoda je in bo naše ljudstvo vedno rado žrtvovalo, kar je tako silajno pokazalo tudi ob letošnjem Cirilu in Metodovem plesu. Čast mu!

Domače vesti.

Himen. V nedeljo se je poročil g. Just Sostić z gospi Karlo Cebrovno. Bilo srečno.

Bolje je umreti, nego amirati! To je gesto Srbije — pravi šibeniški „Naprednjak“ v krasnem, od narodne ljubavi čarjenem članku. La reši brate, da si zopet privojo Kosovo in da s Staro Srbijo ustvari novo, se je izpostavila nevarnosti propada. Zopet se je pokazalo, da ni fizična, ampak da je moralna sila najjača. To je bila titanska revolucija narodov v turški državi. Koalicija balkanskih vlad je dokazom, da še ni zaspala duša v človečanstvu. Ta prevrat v našem iztočnem sosedstvu kaže, da misel narodne svobode, osnovna ideja nacionalizma, ni prazna fraza, da idealizem obstoji in da narodi ne morejo nič brez njega. Duh obstoji in deluje.

V lepih in duhovitih izjavah dokazuje člankar, da je to sveto vojno pripravljala narodna pesem, ta nositeljica stare narodne zavesti in narodne kulture.

Potem nadaljuje, da so minili tisti časi, ko se je razpravljalo o slogi. Danes se govori o jedinstvu. Mi ne pravimo, da so Srbi Hrvatov bratje, ampak, da so Srbi Hrvatje in Hrvatje Srbi. Brez agitacije in le po zdravem instinktu, po globokem čustvanju naroda je prišlo v Dalmaciji do protesta, vrednega Dalmacije, kajti: more se pleniti, kar je pisano na papirju, ali ne more se konfiscirati, kar je pisano v srclih. Morejo se zabranjevati listi, ne morejo se pa proskribirati misli. Ljudi morejo metati v temnice, ali ideala ne morejo aretirati. . .

Zaključek članka je bil — konfisciran. Ali tudi o tej konfiskaciji velja gori rečeno: kar je v srclih, se ne more konfiscirati. Raje naj bi avstrijski državniški crpili pouka iz te resnice. Poslušali naj bi utripaje narodnega srca, razmišljali naj bi in revidirali naj bi svoje postopanje tako, da ne bo več žalilo srca. Potem bo bolje za državo, ki ne bo več potrebovala cenzorjev, ki sedaj plenijo — papirji!

Za pust — ali za počit! Stučajno mi je prišel v roke akt, s katerim je mestni magistrat tržaški vzel na znanje preselitev „Tržaškega podp. in bralnega društva“ iz ul. Caserma 16 v ul. Torre bianca št. 41, in pa seveda tudi prenos društvene tabele. Akt nosi datum 24. septembra 1912, ter Nr. IV.—4/12 in 199 in slove: Alla Direzione della Società „Tržaško podporno in bralno društvo“ qui. Ad esito dell' istanza presentata il 7 corr. mese, questo Magistrato civico Le accorda il permesso suppletorio per l' avvenuta esposizione d' una tabella sulla fac-

ciata dello stabile NDO 41 di via di Torre bianca e precisamente sotto alle finestre del I piano all' esterno dei locali occupati da codesta Società.

Versera alla civica Esattoria la tassa di corone 3. (tre) entro tre giorni, a scanso d' esecuzione il vicedirigente“.

Podpis nečiljiv.

Do tu je, kakor vidite, vse v redu. Društvo je storilo svojo in magistrat svojo dolžnost. Sedaj pa pride „ta“ ispiše.

Dne 17. januarja 1913 je gori imenovano društvo prejelo magistratni akt št. IV.—4/218 a—11 v katerem mestni magistrat naznanja društvu, da je mestni odbor v seji 30. decembra 1912 odbil pritojbi ki ga je T. p. in bralno društvo vložilo leta 1911 proti odloku mestnega magistrata, v katerem se je zahtevalo odstranitev one iste društvene table z zida hiše v ul. Caserma 16 (katera je bila lani podrt in je že na novo dozidana!).

Da se bodete malce nasmejali, dovolite, da vam navedem doslovno famozni „decreto“.

„Si comunica che la Giunta municipale nella seduta del 30 dicembre 1912 ha respinto il ricorso prodotto contro il decreto magistratuale dd. 9. dicembre 1912 N. IV-4 248—11 con il quale Le si lungueva l' allontanamento della tabella abusivamente esposta sulla facciata dello stabile NDO 16 di via della Caserma e ciò per il motivo contenuto nel decreto dd. 20 novembre 1912 N. IV—4248—11. Eppara il Magistrato civico La avverta che ore la tabella non venisse allontanata entro 15 giorni, si procederebbe all' esecuzione di tale lavoro d' ufficio a tutta Sua spesa e rischio e se verrebbe inoltre inflitta una multa a sensi delle vigenti disposizioni di legge.

Per il Podestà

I' Assessore Dr. Fröhauer.

Velučenli doktor je kakor mislimo stvar zelo temeljito študiral in to od leta 1911 do 17. januarja 1913!! Brava Giunta municipale in njeni juristi!!

Dovolili so razobešenje table v ulici Torre bianca že v letu 1912. Sedaj pa zahtevajo — reševaje vlog od 11. leta 1911 — naj društvo v 15 dneh sname ravnoisto tablo z dekretom od septembra 1912 dovoljeno, s podrti hiše v ul. Caserma!! Ni-li to uradna predpustna šala?!

Pa brez zamere, g. dr. Fröhauer!

Star prijatelj.

Blagim srcem. Predminule nedelje smo se bili obrnili do blagih src s prošnjo, naj re usmilijo onega ubogega dečka — 14letnega Frana Furlana, stanujočega v ulici Industria št. 53, III. nad. — ki je bil prišel pod tramvajski voz in se hudo poškodoval. Nekateriki so se odzvali tej prošnji in prišlo je nekaj podpore. Ali na eni strani trpi dečko še vedno na posledicah in potrebuje — kakor smo se sami uverili — skrbnega negovanja, na drugi strani pa je beda v družini velika. Za to se obračamo do blagih src s ponovno prošnjo, naj naklonijo ponesrečencu še kak milodar.

Resnici na ljubo. Iz veteranskih krogov smo prejeli:

Tukajšnji „Corriere“ je prinesel v svojem izdanju od 5. decembra 1912 objavo vodstva veteranskega društva Fran Josip I. da so društvena glasila graška „Tagespost“ in „Corriere“.

Na to je prinesla „Edinost“ precej ostro notico proti tej objavi. Na podlagi povsem zanesljivih poizvedovanj moremo sedaj zgotoviti, da je bila v rečeni objavi navedena tudi „Edinost“, in da je bila v „Corrieru“ — ali pomotoma ali nalašč — izpuščena. S tem odpada tudi apostrofa „Edinosti“ na veterane slovenske narodnosti.

Ob tej priliki naj konstatiramo, da „Triester Zeitung“, in „Triester Tagblatt“, da-si sta subvencionirana od države, dosledno odklanjata vsako obvestilo našega društva. To postopanje vzbuja med nami splošno ogorčenje.

Velik ples NDO. Danes, pustni torek, se vrši velik ples NDO v „Narodnem domu“. Svira godba NDO. Na sporedu je tudi srečolov. Glavni dobiček — zlat prstan. Vstopnina K 1 za osebo. Ples se začne ob 6 zvečer. Vstopnice so v predprodaji v uradu NDO.

Prav dobro je uspela v nedeljo pop. otroška veselica, ki jo je priredila šentjakobska Čitalnica v gledališki dvorani Narodnega doma. Zbralo se je toliko drobiža, da je bila dvorana in galerija polna. Seveda je bilo navzočih tudi veliko število odraslih, ki so se prav dobro zabavali, ko so gledali živahno otroško vrvenje. Čitalnica se je potrudila in podala otrokom res priliko, da se čim največjeje zabavajo v krogu svojih tovarišev in tovarišic. Igre in sploh vso prireditve je vodil prav spretno g. Bizjak, kateremu so pomagali društveni člani, da so uredili vso ono nepokojno množico lahkonoge mladine. Med posameznimi točkami so nastopale razne skupine s šaljivimi prizori, ki so vzbujale splošen smeh.

Pri zabavi je sviral orkester šentjakobske Čitalnice pod spretnim vodstvom gosp. Friškoviča, ki je res lahko ponosen nanj.

Danes ob 3 pop. se na splošno zahtevo ponovi otroška veselica v novi dvorani Kons. društva pri sv. Jakobu. Otroci 30 stotink, odrasli 60 stot.

Zvečer ob 7 istotam VELIKA MAŠKARADA šentjakobske Čitalnice

Šentjakobska Čitalnica je dosegla s to svojo prirediteljsko uspeh, da sme biti popolnoma zadovoljna z njim. Priporočimo pa, da se je prireditve udeležila večina otrok delavskih staršev in to posebno od Sv. Jakoba. Iz spodnjega mesta je bilo le malo udeležnikov.

Vse člane in prijatelje „Sokola“ vabimo k zaključnemu plesnemu venčku, ki se vrši danes zvečer v Sokolovi dvorani. Začetek točno ob 8.30. Dostojnim maskam je vstop dovoljen. Nazdar! Veselični odsek.

Razpisane službe. Razpisana je služba poštnega odpravitelja pri c. kr. poštne uradu v Dolini. Letni dohodki K 800 plače, uradni pavišal K 175, službeniški pavišal K 252. Prošnje tekom treh tednov od dne 29. januarja dalje poštnemu ravnat. v Trstu.

— Razpisana je služba čestarca v Dolini v pazinskem okraju. Prošnje z dokazom, da znajo hrvatski in italijanski, do 15. marca okrajnemu glavarstvu v Pazini.

Vredelca zlatodina priredi danes v torek, dne 4. februarja ob 8 zvečer „Plesni večer“ v korist podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v prostornih „Gosp. društvu“ na Vredelci. Vstopnina: moški 80 v.; ženske 50 vinarjev.

Ra oplošno zahtevo se danes ob 3 pop. otroška veselica ponovi in sicer v novi dvorani „Kons. društva“ pri Sv. Jakobu. Veliko navdušenje, ki je spremljalo v nedeljo pri tej izredni prireditvi vsako točko, je znamenje, da bo tudi današnja prireditev obiskana v tako ogromnem številu kot nedeljska, tembolj, ker so cene znatno nižane. Otroci plačajo 30 stot. Odrasli 60 stot.

Velika maskarada, ki jo priredi danes ob 7 zvečer šentjakobska Čitalnica v novi dvorani „Kons. društva“ pri Sv. Jakobu obeta biti nekaj izrednega. Vse tekmuje, da proslavi zadnji pustni dan čim dostojneje in sijajneje. Sodeč po pripravah bo to pravi pustni korzo. Seveda je dovoljen vstop le dostojnim maskam. Zabavo bo poveljeval vrli društveni orkester. Vstopnina za dame 60 stot. za gospode 1 K.

Dražba na kolodvoru. V četrtek, dne 6. t. m. ob 10. uri predpoldne se bo vršila v skladišču za oddajanje blaga št. 2. v II. nadstropju južnega kolodvora javna dražba nedvignjenega blaga.

Predmeti, ki se bodo dražili, se prisodijo tistim, ki ponudijo največ, položijo takoj zdražnino in odpeljejo takoj blago.

Seznam teh predmetov je prilepil v vestibulu osebnega kolodvora. Pod vzklicno ceno se blaga ne odda.

Tombolski odsek CM plesa pozivlja vse cenj. gospodične in gospode, ki se jim je izročilo srečke v razprodajo, da jih vrnejo najpozneje do petka 7. t. m. oziroma da položijo prejet denar, ker se bo vse do tega dne nevrnjene smatralo kot prodane. Vračati je vsak dan od pol 2 do četrt na tri pop. pri vratarici „Nar. doma“.

Prijatelji narodnega delavstva gotovo posetijo današnji veliki ples, ki ga priredi NDO v Nar. domu. Čisti dobiček tega plesa je namenjen podpornim fondom NDO, zato se pričakuje obilna udeležba s strani vseh narodnih slojev.

„Veda“. 1. številka „Vede“ izide 5. t. m. z jako bogato vsebino. Tekom tega leta bo prinašala „Veda“ jugoslovansko anketo, ki jo je organiziral uredniški odbor „Vede“ in ki obeta nuditi jako važno gradivo.

Svetosavska Besjeda odgodjena. Ovgodišnja Svetosavska Besjeda, koja je trebala biti u subotu 15. februara u „Nar. domu“, odgodjena je iz nepreviđenih razloga na neizvesno vrijeme. Pjevački zbor imaće odmor nekoliko dana, te će se početak proba objaviti naknadno.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca januarja 1913. sledeči promet:

D o h o d k i.

A) redni dohodki:

1) Prispevki iz nabiralskih 907 K 80

2) Prispevki podružnic

Kranjsko . 1688 K 75

Štajersko . 798 K 10

Koroško . — K —

Primorsko 2141 K 93

Niže Avstr. 608 K —

Skupaj 5.236 K 83

3. Razni prispevki 4.904 K 96

skupaj . . . 11.049 K 69

b) izredni dohodki:

Prispevki za obrambni sklad 1.206 K 55

skupaj . . . 12.256 K 24

I z d a t k i.

A) redni izdatki:

1) plače, remun. učit. 9.529 K 96

osobju, razni računi itd.

B) izredni izdatki:

2) nalož. na glavnico, 1.206 K 55

oz. obrambni sklad

skupaj . . . 10.746 K 51

torej primanklaja . . 1.509 K 73

Opomba. Pri obrambnem skladu

naloženi zneski in zapadle obresti so nedotakljiva glavnica toliko časa, dokler ne

dosežejo vplačani zneski 200.000 K.

Izobjeljeno. Gospod, ki je zamenjal v

soboto ponoči v restavraciji hotela „Balkan“

dežnik, se prosi, da ga prinese nazaj.

Na Ciril in Metodovem plesu v veliki

dvorani Narodnega doma se je izgubila zlata

igla. Pošten najditelj se prosi, da jo prinese

vratarici Nar. doma.

Slovensko gledališče.

V četrtek zvečer poje se zadnjič v sezoni melodiozna opereta

MAMZELLE NITOUCHE
(Santarellina)

z gospico Thalerjevo ter z gospodoma Ilčićem Požarjem v glavnih vlogah.

Predstava se vrši v abonementu B.

Tržaška mala kronika.

Trst, 3. februarja.

Zločin „kavaliirja“. H. D. in njegova žena sta povzročila, da so včeraj zaprli dnmarija Josipa Majeriča, 24 let starega Korošca, ki prebiva v ulici Media štev. 38. Imenovan je ljubimka s sedemnajstletno hčerko Olgo in jej je tudi bil obljubljen, da jo popelje pred oltar. Čez nekoliko časa pa jo je nekega večera zvalil na izprehod na smrekov brežič in tam jej je zagrozil, da jo pusti samo v gozdiču, če mu ni pokorna. Mladenka je prosila in rotila svojega „kavaliirja“, naj bo vendar človek in usmiljen, kar namrat pa jo je napadel histeričen krč. Sedaj pa jej je zločinec zamašil z robcem usta, da ni mogla upiti in klicati na pomoč, vsled česar jo je lahko posilil. A to še ni bilo dovolj, ne, revica je za tem še hudo obolela.

Ko jo je zdravnik preiskal, je dognal, da se je nalezila venerške bolezni. Nekoliko dni je radi sramote pač molčala, ali te dni jo je prisililo, da je šla v mestno bolnišnico, stariši pa so prijaviili zločin oblasti, ki je Majeriča sedaj torej zaprla.

Pokradene suknje. — Gospod Fr. Blecka, ki stanuje v ulici Giuseppe Gatterl štev. 20, je sinoči dognal, da mu je v kavarni „Eden“ nekdo ukradel paletot, ki je po zadržilu okradenega lastnika vreden 70 K.

— Ko pa je Josip Gabrielič tudi to noč bil v „Express Buffetu“ na Acquedottu, mu je tudi nekdo okradel 56 K vreden kožuh.

Obe tatvine so prijavili komisarijatu v ul. Bachi.

Pretep na ulici. Sinoči se je 31 let stari klepar Antonio Manzini iz Dinjana, ki stanuje v ulici del Cipitelli št. 3, iz precej neznanih vzrokov sprl z nekim Alojzom Slejko, ko sta bila oba na stopnicah, ki vodijo iz ulice del Bosco v ulico del Giuliani in skoz šentvitiški hrib.

Manzini je vrgel Slejka na tla in ko se je ta pobral, ga je zopet zagnal ob steno in ga je pretepel. Na obupane klice na pomoč so prihiteli neki ljudje in je Manzini, ki je Slejka tako zdelal, pobegnil. Med tem pa sta že tudi prišla na lice mesta dva agenta policije, ki sta Slejka zaprla. Manzini pa so že tudi vlovili.

Same tatvine. Trgovcu s krmili in ovsom, Štefanu Hrvatnu, ki ima skladišče v ulici Raffinaria štev. 2, so ukradli neznani tatovi 3 kvintale ovsa v vrednosti 70 K.

— Eliza Tosolin, ki stanuje v ulici Scuola nuova št. 2, je bila sinoči okradena v prekaševalnici mesa v ulici Barriera vecchia št. 5. Vzel jej je nekdo denarnico, v kateri je imela osem kron, srebrni prstan in osem fotografij.

— Včeraj je Jožef Jakomitz bil zaspal v neki ljudski kavarni v ulici Barriera vecchia in med spanjem so mu ukradli zlato verižico s srebrno uro, vse skupaj vredno 84 K.

— Ker je svojemu sobnemu tovarišu Cezarju Tosetti ukradel najprej 3 krone, nato pa še šest, so včeraj zaprli kočijaža Antona Cerinija, 21 let starega uzmoviča iz Jesi v Italiji.

— Preteklo noč so vzlomili vrata konjske mesarne v ulici del Pozzo št. 18 in so ukradli 4 kilograme mesa in 8 K iz blagajne.

Društvene vesti.

Pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah priredi danes, na pustni torek, plesni venček. — Začetek ob 7 zvečer, konec opolnoči.

Pevsko društvo „Trst“. Nocojšnja vaja odpade, prihodnja v petek.

Zahvala.

Povodom nenadomestne izgube naše iskreno ljubljene mame

Katarine Zega - Batič

izrekamo najprisrčnejšo zahvalo vsem, ki so nas globoko ganili z dokazi iskrenega sočutja ter so pokojnici, spremivši jo k večnemu počitku, izkazali poslednjo čast!

Hvala iz globine srca vsem, vsem!

Kopriva, dne 2. febr. 1913.

Rođbina Zega - Batič.

POHIŠTVO

SOLIDNO : in : ELEGANTNO
PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MASCANTON - TRST

Mnenje g. dr. A. Härtinga, zdravnika v Telfsu

Gosp. J. SERRAVALLO

Trst.

Prav rad vam poročam, da Vaše Serravallovo Kina vino z železom izbornu služi. Šest tednov od tega je imela neka bolnica težak porod. Ni se mogla oporavit, teka ni imela, slabokrvna je bila zelo, čutila je vbadce v prsih, potla se je po noči in bila je nervozna. Po rabl dveh botlikj Vašega vina se je njeno zdravstveno stanje zelo zboljšalo, dobila je tek, vsled česar je izgledala takoj boljše. V teh in v slčnih slučajih bom predpisoval prav rad vaš izdelek.

TELEF. 9. 6. 1911.

Dr. Härting.

— ZDRAVNIK —

Dr. D. KARAMAN

specijalist za notranje bolezni in za bolezni na dihalih (grlo in nos)

ordnuje na svojem stanovanju v Trstu,

Corso št. 12

od 11 1/2 do 1 1/2 in od 4 1/2 do 5 1/2 popoldne.

TELEFON 177/IV.

Koncesionirani zobotehnik

ALEKS. LUKEŠ

Trst, ulica Nuova 13.

Sprejema: od 9-12 in od 2-5.

Zaloga usnja in drugih predmetov za čevljarje

LUIGI MARTIN

(prej GIUSEPPE RIZZATO)

Trst - ulica Acquedotto štev. 14 - Trst

CENE JAKO ZMERNE.

NEDVOMNO JE PRAVICA

vsake gospodinje, da dobi za svoj dober denar isto blago pri nakupu, katero je kot njej ugajajočo izdatno kakovost že od nekdanj preizkusila.

Tako je tudi s „pravim : Frankovim : pridakom za kavo“

s kavnim mlinčkom!!!

Pred varajočimi ponaredbami se v interesu kupovalk nujno svari.

TOVARNA V ZAGREBU.

Alberto Finzi & C.o

Trst, ulica Gaetano Donizetti 1.

Poslovna agentura ogrske obče kreditne banke

(Ungarische Allg. Creditbank) podružnica v Reki

prodaja po zelo dobrih cenah: žito vsake vrste, debele in fine otrobe, oves in sočivje in ker je ob enem zastopstvo goriomenjene banke, nudi kupcem najboljšo in najgotovješe jamstvo za točno postrežbo.

Zastopstvo in skladišče

dobroznane moke Zdrž. parnih mlinov „Hungaria“ ak. dr. v Budimpešti.

Ceniki in usroci se pošiljajo na zahtevo.

Telefon št. 458, zvoniti dvakrat.

Brzjavi: ALBERTO FINZI, Trst.

Napredek vede!

Najenergичnejše in gotovo se zdravi sifilis s svetovnim sredstvom

IORUBIN CASILE

Stotine zdravniških potrdil potrjuje, da se uretralna zoženja, prostatitis, uretritis in meh. katarji korenito ozdravijo s **konfeti Casile**

Konfeti Casile urejajo uriniranje, ne da bi bilo treba

rabiti zelo nevarnih cevč (šilinge), popolnoma odpravljajo in ublažujejo pečenje in pogosto uriniranje; edini korenito ozdravijo uretralna zoženja (prostatitis, uretritis, clastis, mehurne katarje, kamen, nesposobnost za zadržavanje urina, sluznate tokove itd. — Škatlja konfetijev Casile K 4.—.

Iorubin Casile, najboljšo protisifilno in poživljajočo křištilno sredstvo, ki se uporablja z uspehom proti sifilidi, anemiji, impotenci, kostoboli, lahias, vnetju žlez, polnim madežem, izgubi semena, polucijam, spermatoroi, steriliteti, neurasteniji, energičen razkrojevalec urinske kisline itd. — Steklenica Iorubina Casile K 3.50.

Vbriganec Casile zdravi beli tok, akutne in kronične katarje, vaginitis, uretritis, endometritis, vnetje in izpad maternice itd. — Steklenica vbrizganca Casile K 3.50.

Kdor želi večjih pojasnil, tiskovin itd. naj naslovi dopis na lekarno Serravallo za g. Casile Trst, ki poda odgovor z obratno pošto zastoj in z vsa reservo. Priznani medicinski izdelki CASILE se prodajajo v vseh akreditiranih lekarnah. — Zaloga v Trstu: Mario Lang, lekarna Serravallo.

Veselični odsek „Trg. izobr. društva“ vabi na maskirani plesni venček, ki se bo vršil danes, pusti tork. Začetek ob 7 zvečer. Maske se bodo kontrolirale.

Ruski kružek. Danes v torek, odpade pouk v ruskem tečaju in se nadomesti v četrtek ob navadni uri.

Telovadno društvo Sokol v Trstu.

Ker so priprava za zračenje in druga popravila v telovadnici dovršena, se prične zopet z redno telovadbo, in sicer:

Člani: v ponedeljek, sredo in petek I. oddelek od četrta na 8 do četrta na 9.; II. oddelek od 9. do 10.

Članice: v torek in petek od pol 8 do pol 9. (prvikrat prihodnji četrtek).

Naraščaj: v sredo in soboto od 2 pop. naprej.

Vse članstvo vabi k mnogobrojnemu obisku telovadbe

Za vaditeljski zbor:

Ambrožič. nač.

Vesti iz Goriške.

Furlanski krompir in krompir iz bližnje goriške okolice. Poleti lanske leto se je bil hud boj med gospodarsko drugo v Vrtojbi in med prekupčevalci krompirja, ki ga kupujejo po okolici ter potem drago prodajajo, dočim skrbli zadruga seveda za kolikor mogoče visoko ceno, ki pa prihaja v korist kmetom samim. Zadruga je na trdnih nogah in žuga popolnoma izpodrinuti prekupčevalce, med katerimi je tudi goriški župan. Sedaj iščejo Italijani kot nadomestilo za slovenski krompir iz okolice furlanski krompir. V ta namen so začeli prirediti shode. Pred kratkim je bil tak shod v Fari, kjer so razlagali kmetom, kako pridno naj sade krompir, da ga bodo dobro razpečevali poleti.

Umevno, da hočejo ti Italijanski gosposode, da bi dobri Furlani njim prodajali krompir, potem ga že oni za drago ceno razpečajo naprej. Morebiti pa se zgodi tako, da se Furlani bolj pobrigajo za pridelo krompirja obenem pa pristopijo k za drugi, katere delovanje prav dopade tudi Furlanom.

Predpust v Gorici. V soboto je priredila Goriška slovenska mladina v Trgovskem domu svoj običajni predpustni plesni venček. Izvršili se je sicer dobro, vendar pa nikakor ne tako, kakor z vojaško godbo, katere pa ni bilo več na razpolago, ker radi smrti nadvojvode Reinerja vojaške godbe ne smejo igrati v tem predpustu.

Danes, v torek, zjutraj kratko predpustno dobo Sokolova maskarada v Trgovskem domu.

Svoj revolver je snalil 19letni Ivan Semolič v Gorici. Pri tem pa se je močno ranil na levi roki, tako da je moral po zdravniško pomoč k usmiljenim bratom.

V Gorici je bilo lanske leto porok 186 rodilo se je otrok 719; nezakonskih 76, legitimiranih 27. Umrlo je lani v Gorici 717 oseb; med temi tujcev 218 in 14 vojakov. Mrtvorojenih je bilo lani 19.

Ciril-Metodova podružnica v Tomaju. Te dni smo čitali v „Edinosti“ pohvalo o napredovanju CMD podružnice na Goriškem; to da so bile one v Dutovljah, Stanjelu in še nekatere druge. To nas je neprijetno dirnilo. Kaj pa Tomaž, to središče kraško, ali nima Ciril-Metodove podružnice? Da, ima jo, toda spi spanje pravičnega.

Neradi, silno neradi poročamo to v javnost, toda narodni greh, narodna zanikarnost in brezbrzičnost mora v javnost. In ta greh, ta brezbrzičnost je tudi, žalibog, pri naši podružnici. Greh pa leži na vodstvu naše podružnice. Čemu se je ustanovilo društvo, čemu je izvoljen odbor, čemu predsednik? Dve leti je že minilo, odkar se je ustanovila CMD podružnica in od ustanovnega občnega zbora ni bilo več rednega letnega občnega zbora, ne nikake seje. Kaj naj to pomenja?

In pri nas, ko je vendar mnogo čilih, izobraženih ljudi, ljudi, ki radi delajo za narod, ki radi žrtvujejo v narodne namene! Morda ni denarja? Ne! Denarnih sredstev je dovolj v blagajni. — Ne, nikjer ni krivde, krivda leži edino na odboru, oziroma na vodstvu. Ganite se vendar! Ne morda radi tega dopisa, ki ima plemenit namen, ampak ganite se radi narodne stvari! Skliče naj se čim prej občni zbor in nabirajo naj se novi udi in udinje, da nas ne bo tu, v kratki metropoli, sram pred drugimi, vrlo napredujočimi društvi. Torej na delo za narod!

Iz Dutoveljske okolice. Spregovorim naj o nekih zanimivostih v občini Dutovljski. V tej občini se je v zadnjem desetletju prebivalstvo pomnožilo za kakih 500 duš, a število hiš za nad 40. V zadnjem času pa je pripomogla tudi železnica k razvoju in ljudstvo je začelo dobivati smisla za napredek v vseh panogah. Dobro urejene ceste, prav tako gostilne, posebno restavraciji gg. Tavčarja in Ukmarju privabljajo, posebno poleti, precej ptujcev, na kapljico terana. Tudi trgovina se je prilično razširila.

Prijazna lega s prijaznimi pogozdenimi ozanimi obeta Dutovljam lepo prihodnost. Ob cesti, ki vodi na postajo, je ob straneh ceste že več lepih novih poslopj, oziroma

vil, ki dčijo kraj. Na tem gre zasluga g. Alojziju Tavčarju, našemu domorodcu in kraškemu arhitektu. Gosp. Tavčar je edini Kraševac te stroke, ki je v novembru minolega leta z odličnim uspehom položil izpit iz stavbalstva pred komisijo na c. kr. namestništvu v Trstu. Takega strokovnjaka smo pogrešali dosedaj na Krasu. Sedaj se nam ni treba več zatekati k drugorodcem v stavbinih stvareh.

G. Tavčar gre rad na roko vsakomur; upamo, da ostane tako tudi za bodoče. Domačini pričakujemo da bo nadaljeval v zapričeti smeri. Želja je tudi, da bi gosp. Tavčar podpiral tudi obrtno šolo, ki se otvori v Dutovljah še v tem letu. — Priporočamo ga občinstvu za stavbene potrebe.

DAROV.

— Za CM ples: N. N., ker se ni mogel udeležiti plesa, K 5.—, ki jih hrani uprava lista.

— V veselje družbi pri Lavričevih v Novi vasi se je nabralo za CM družbo K 2677. CM podružnica v Kobaridu je poslala 5 K iz poravnave g. Uca z g. M.

CM podružnica v Mirnu pri Gorici je priredila 18. m. m. „cvetlični večer“, kateri je donesl CM družbi lep gromotni dobiček K 13709. Od te svote je prebitka K 110, K 2709 pa so nabrali gg. Joško Beltram, Doro Faganelli iz Mirna in Filip Pahor iz Vrtojbe. Hvala nabiralcem in darovalcem!

Koncesijoniran stavbni podjetnik išče družabnika s 4—5000 K. Naslov pove inzeratni oddelek Edinosti. 269

Izposojevalnica mask se je preselila z Goldonijeva trga v ul. S. Sebastiano 6, I. v bližini Velikega trga. Kostumi za ciganke, odaliske, paše, vrage, ple- roti in mnogi drugi, avilnati domini vseh barv in kostimi za dame. Cene od 1 K naprej. 270

Odda se sračna meblovana soba v najem. Ulica Ruggero Manna 18, vrata 14. 264

Stanovanje, soba in kuhinja se odda. Guardiella 471, Fedrikovi. 257

Stanovanja z 1 sobo in kuhinjo, z vodo, se oddajo 24. februarja v bliži št. 2, ulica Amerigo Vespucci (Sv. Jakob). 251

Odda se hotel „International“ v Tržiču v lepi legi, sredi mesta, z gotovim, dobrim nasluhom pod ugodnimi pogoji v najem. Pojasnila daje Ivan Peric, lastnik hotela v Tržiču (Monfalcone) via Trieste št. 117. 248

Kovač za deželo, brez orodja, samec ali oženjen brez otrok, kovanje konj in kmetijskega orodja, dobi takoj stalno službo. Ponudbe pod št. 229 na inzeratni oddelek Edinosti. 229

Kostimi za maskerade, novi, sijajni, se poso- jujejo po nizkih cenah. Ulica Chiozza št. 9, I. desno. 236

Prodajo se vrata, popolna okna, stopnice, umivalniki, tramovi i. t. d. Ulica dei Piccardi št. 18. 205

Maske sijajni kostumi in novi domini se izpo- sojajo ul. Toro 4, I. 289

Fotografa Antona Jeriča naslov: Trst, ul. delle Poste 10, Gorica, Gosposka ulica 7. 444

Kuhinjsko posodje, popolno, iz aluminija, na K 35.—, železnina, se prodaja ul. Caserma 14. Umberto Oesca. 2313

Moderne spalne sobe ter vsakovrstno delo izdeluje M. Majcen, mizar, ulica Belvedere 28, ogel Torquato Tasso. 255

G. Ferluga - Trst

via Barriera vecchia 31

priporoča velenjenemu občinstvu svojo

sladničarno

vedno oskrbljeno s svežim blagom, vseh vrst slaščic in konfetur. — Vsakovrstni likerji in vina v steklenicah.

CENE JAKO ZMERNE. POSTREŽBA TOČNA. Sprejema vsakovrstna peciva.

Perutnino in jajca pošiljam po najnižji ceni.

Perutnina, par kron 2-10 do K 2-60. Jajca 33 komadov za 2 K; drobna 38 kom. za 2 K.

Se priporočam cenj. občinstvu za naročbo.

P. REBERZ, Možganjci p. Ptuj

UMETNI ZOBJE

Pioniriziranje zobov

Izdiranje zobov brez

= vsake bolečine =

Dr. J. Čermak V. Tuschner

zobozdravnik hancos. zobni tehnik

TRST

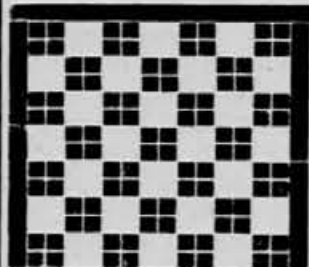
ulica delta Caserma šte. 13, II. n.

Dr. Fran Gabršček

je otvoril 1. februarja

odvetniško pisarno

v Gorici, za vojašnico (Via Caserma) 13.

Aristide Gualco - Trst

via S. Servolo 2. — Telefon 329, Rom. VI.

Odlikovana tovarna (z zlato svetiljo) cevi in cementnih :: plošč, terasov in umetnega kamna. ::

Sprejema vsakovrstno delo v cementu. Cene zmerno, delo točno.

Trgovina razne PERUTNINE

v bogati izbiri.

Trst, ul. Campanile št. 15. — Tel. 759.

Purani, goske, race, pladnoli, štajerski in domači, pouhard. — DIVJAČINE: zajol, arne, jerebice, skalne jerebice (kotorni), fazani. Čajno maslo in jajca.

Vse po ceni, da se ni bati nikake konkurence.

Ljudska urarna BOGOMIL PINO

Trst, ulica Vincenzo Bellini št. 13 (nasproti cerkvi sv. Antona noviga)

Bogat izbor

ur, verižice, ovratnih verižice, uhanov, prstanov, napetnic itd.

Konkurenčne cene.

Nova pekarna in sladničarna v Trstu

A. JERIČ - Trst

ul. Commerciale 328 (Pendice di Scorcola)

Priporoča cenj. občinstvu svojo novo pekarno in sladničarno. Dobi se večkrat na dan sveži kruh in slaščice. Prepečenci in konfektura. — Likerji in raznovrstno vino v steklenicah.

TASSAMETRI AUTOMOBILI TRIESTINI

družba z o. z.

— Trst — ulica Tiziano Vecellio šte. 3. — Telefon šte. 250. —

Izleti na vse kraje

in varne. — Cene zmerne po dogovoru.

z avtomobilskimi žardinjerami z 12 prostori, avtomobilsko kočije odprte in zaprte, elegantne, solidne

Steklenina. - Kozarci namizni, za pivo, likerje i. t. d.

Da se more popolnoma preurediti trgovina, se vse blago, obvarovano požarja

v steklarni v ulici Stadion 2

(nasproti Portici di Chiozza) — prodaja

v razprodaji

Odlok c. kr. namestništva št. 3888/2/12 z dne 17/1/13.

Omivalno posodje, namizno posodje i. t. d. - Steklenina

Velikanska zaloga pobištva in tapecarij

:: Paolo Gastwirth ::

TRST, ul. Stadion št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Penke)

Najbolj ugoden vir za nakupovanje bodisi glede cen, kakor tudi kakovosti. Kolosalni izbor.